

Risalelerde vatan ve vatan sevgisi gibi kavramlar çokça geçmektedir. Diniminizin vatan konusudaki yaklaşımı da böyle midir, ayrıca dârülharp hakkında bilgi verir misiniz?

Milletlerin yurt edinip özgürce hayatlarını sürdürmek için, uğrunda nice mücadeleler verdiği toprak parçasına **vatan** denilmiştir.

“Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır.”

veciz sözüyle, anlatılmak istenen de budur. Korunması, hadis-i şerifle teşvik edilmiştir.

“Bir kimse kendini, dinini, namusunu ve malını korurken öldürülürse şehittir.”(Tirmizi, Diyat, 22)

Vatan, bir amaç ve gaye değil amaç ve gayeye hizmet eden bir araç bir vasıtaadır. Amaç ve gaye insan ve onun inançlarının yaşanmasıdır. Hal böyle olunca elbette dinini rahatla yaşadığı vatan rahatla yaşayamadığı vatana tercih edilir. Yalnız tercih yapmak durumunda kaldığı zaman bu böyledir. Yoksa tercih gerektirmeden vatan değiştirmek yanlış ve hatalı olur. Nitekim Peygamber Efendimiz (asv) Mekke de dinini yaşayamaz bir hale geldiği zaman Medine ye hicret etmek durumunda kalmıştır. Ama şartlar değiştiği zaman vatan asıldır, ilk tercih edilecek yer orasıdır.

Peygamber Efendimiz (asv)'in Mekke sevgisi ve orayı arzulaması sadece dini hissiyatla izah edilemez, o arzu ve sevgi içinde vatan hasreti ve vatan sevgisi de vardır. Vatan sevgisi sadece dinin yaşanmaması noktasında geri plana atılır. Yoksa insanların vatanını sevmesinde ve saymasında dini açıdan bir sakınca yoktur. Nitekim vatani öven ve vatanda kalmaya teşvik eden bir çok hadisler de mevcuttur.

“Vatan sevgisi imandandır.”

hadis-i şerifi, İslam âlimlerinin en büyüklerinden ve ikinci bin yılın müceddidi olan

İmam-ı Rabbani Hazretlerinin, Mektubat kitabının 155. mektubunda ve Mevlana Celaleddin Rumi Hazretlerinin Mesnevi'sinde vardır.

"Allah rızası için bir gün nöbet beklemek, dünya ve dünyadakilerden hayırlıdır. Sizden birisinin kamçısının cennetten işgal ettiği bir yerde, dünyadan ve dünyadaki her şeyden hayırlıdır..." (Buhari, Cihad, 71)

Nöbet nerde tutulur, elbette vatan hudutlarında.

Dinin bir çok hükmü vatan ve toprak ile yaşanır. Ordu olup da karargahın olmaması, cemaat olup da mescidin olmaması, zekatin olup da zekatin kazanılacağı çarşı ve pazarın olmaması, ilim ve eğitimin olup da okul ve medreselerin olmaması, miras hukukunun olup da miras edilecek toprak ve tarlaların olmaması elbette düşünülemez.

İnsan dinini ve haysiyetli bir yaşamı ancak özgür ve bağımsız bir vatan üstünde yaşabilir. Vatansızlık çok acı ve kahırlı halettir. Nitekim Yahudiler meskenet zilletini vatansızlık ile yemişlerdir. Yani yersiz ve yurtsuz oldukları için tarihte itilip kakılmışlardır. Şeriat ile vatan bir birlerinin lazımı iki önemli ayrılmaz unsurlardır. Peygamber Efendimiz (asv)'in Mekke den çıkar çıkmaz Medine'yi yurt edinmesi vatan kavramının önemine işaret eder.

Ö. Nasuhî Bilmen, "*Hukuk-u İslâmiye ve Istilâhat-ı Fıkhiyye Kamûsu*"nda Darü'l-İslâm ve dârülharbi şöyle tarif eder :

*«**Darü'l-İslâm**, Müslümanların hâkimiyeti altında bulunup Müslümanların emn ve eman içinde yaşayarak dinî vazifelerini ifa ettikleri yerlerdir. Müslümanlar ile aralarında müsalâha ve muvadece bulunmayan gayr-i müslimlerin hâkimiyeti altında bulunan yerler de **Darü'l-Harbtir**»*

*"Şafîî Mezhebi'ne göre, bir diyar yahut bir memleket bir defa dahi olsun Müslümanlar tarafından zaptedilmiş ise, o diyar ve o memleket artık kıyamete kadar «**Darü'l-İslâm**»dır. Böyle bir memleket sonradan kâfirlerin eline geçse bile, bu hüküm değişmez. Hatta Müslümanlarla barış halinde bulunan gayr-i müslimlerin ülkeleri de «**Darü'l-Harb**» değildir." (Bilmen, Ö. N., a.g.e., III/335).*

Hanefî mezhebinde, bir «dârülislam», «ahkâm-ı İslâm'ın bazısının icrası ile «dârülislam»a inkılâp eder (Kuhistanî, II/311). Bu hususta ittifak vardır.

Bir «**dârülislam**»ın, «**dârülharp**»e inkılâp etmesi hususunda ise, iki ayrı görüş mevcuttur. Bu görüşlerden birincisi İmamı A'zam Hazretleri'ne, diğeri ise İmameyn'e (İmam Muhammed ve İmam Yûsuf) aittir.

İmam-ı Azam'a göre «Darü'l-İslâm»-ın «**dârülharp**»e inkılâp edebilmesi için aşağıdaki üç şartın birlikte tahakkuk etmesi lâzımdır. Eğer bu şartlardan birisi noksan olursa, yine o diyar, «**dârülislam**»dır, «**dârülharp**» değildir.

1. İçerisinde küfür ahkâmı bitemamiha -yani yüzde yüz- tatbik edilecek. Küfür ahkâmının yüzde yüz tatbik edilmediği meselâ, sadece cuma ve bayram namazlarının kılınabildiği bir diyara «**dârülharp**» denemez.

2. O diyar «**dârülharp**»e muttasıl olacak, yani o diyarın sınırları ve komşu hudutları tamamen kâfirler tarafından kuşatılmış olacak. Eğer bir diyarın hudutlarından herhangi bir tarafı «**dârülislam**»la muttasıl, yani bir Müslüman memleketine komşu olursa, o diyar «**dârülharp**» olamaz. Çünkü İmam-ı Azama göre

«Bir Müslüman memleketle komşu olan Müslümanlar tamamen mağlûp sayılmazlar. O Müslüman memleket ile imanî, ahlâkî, itikadî, içtimaî, siyasî, ticarî ve an'anevî ilişkilerini devam ettirebilirler; İslâmî şeari yaşatabilirler.»

Bu noktada bir hususun açıklanmasında fayda vardır. Gayri müslimlerce ihata şartı, müstakil İslâm devletleri için değil, gayri müslim bir devletin hükmü altında bulunan ve kendini müdafaadan aciz vilâyet, köy ve kasabalar için söz konusudur. (Rusya ve Bulgaristan'daki Müslüman köyler gibi.) Nitekim, fakîhlerin bu mevzuyla ilgili izahlarında «devlet» değil, «belde», «dar» ifadeleri kullanılmıştır. Yoksa kendini müdafaaya muktedir ve müstakil bir İslâm devleti, her taraftan gayr-i muslini devletlerle kuşatılmış olsa da, yine «**dârülharp**» olmaz.

3. İçinde eski eman ile emin bir Müslüman veya zımmî kalmamış olacak. Yani o beldede daha önce can ve mal güvenlikleri mevcut olan Müslümanların veya zımmîlerin (gayri müslim azınlıkların) bu güvenlikleri bir kâfir istilâsıyla ortadan kalkmış olacak.

Bu ince şartlar dahilinde meseleye baktığımızda da Türkiye'nin fıkıh açısından darü'l-harb mı yoksa darü'l-İslâm mı olduğu çok açık bir şekilde sabit oluyor. Bazı müfrit ve mezhepsiz fikri akımların iddia ettiği gibi **Türkiye'miz dârülharp değildir.**